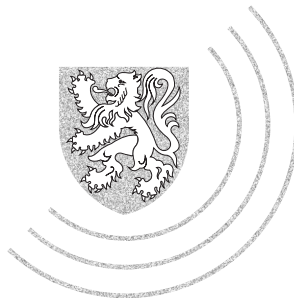

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

23 maart 2004

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid

VERSLAG

van het Rekenhof

Zie :

2204 (2003-2004)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

REKENHOF

Advies over het ontwerp van decreet betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse Overheid

Verslag van het Rekenhof
aan het Vlaams Parlement

**Goedgekeurd in de
Nederlandse kamer van het Rekenhof
van 22 maart 2004**

INHOUD

Inleiding.....	5
1 Concretisering van de opdracht.....	5
2 Informatie aan regering en parlement.....	6
3 Deelneming en filialisering.....	7
4 Controlebevoegdheid van het Rekenhof	7
5 Aanbevelingen	8

Inleiding

Op 8 maart 2004 heeft de Voorzitter van het Vlaams Parlement het Rekenhof verzocht het ontwerp van decreet betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse Overheid te onderzoeken.

In overeenstemming met de basisbeginselen van Beter Bestuurlijk Beleid en het kaderdecreet bestuurlijk beleid strekt het voorliggende ontwerp van decreet ertoe de investeringsmaatschappijen te categoriseren als privaatrechtelijk vormgegeven EVA. Het betreft in het bijzonder de Limburgse Reconversie maatschappij (LRM), de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) en de Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM).

De Vlaamse Milieuholding (VMH) en Gimvindus zijn niet in het ontwerp van decreet opgenomen. In dit verband stelt de memorie van toelichting dat de Vlaamse regering het ontwerp van decreet maar in werking zal kunnen stellen na herstructurering of beëindiging van de activiteiten van de VMH en nadat Gimvindus is ontbonden en vereffend of overgedragen aan de PMV. Dit is echter niet in het ontwerp van decreet vermeld.

1 Concretisering van de opdracht

Artikel 7 van het ontwerp van decreet betreffende de investeringsmaatschappijen stelt: *Binnen een termijn van vier maanden na de datum van inwerkingtreding van dit decreet, wordt tussen, enerzijds, elk van de investeringsmaatschappijen en, anderzijds, het Vlaams Gewest, een samenwerkingsovereenkomst bedoeld in artikel 31 van het kaderdecreet gesloten.*

Samenwerkingsovereenkomsten spelen een belangrijke rol in de aansturing en opvolging van de overheidstaken die de agentschappen uitvoeren. Daarom is het noodzakelijk *decretaal* te waarborgen dat de samenwerkingsovereenkomst die de regering met de investeringsmaatschappijen zal sluiten, deze opdrachten en taken moet concretiseren. Zo zou het decreet moeten garanderen dat:

- de samenwerkingsovereenkomst de opdrachten van het agentschap vormgeeft in concrete, meetbare taken;
- de opdracht van filialen (gespecialiseerde dochters), eveneens wordt vormgegeven in concrete, meetbare taken;
- de taken in de samenwerkingsovereenkomst kunnen worden aangepast, bijvoorbeeld als de beleidsdoelstellingen van de regering wijzigen.

In hun antwoord op het advies van 14 mei 2002 hebben de Minister-President van de Vlaamse Regering en de Vlaamse Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid erop gewezen dat het statuut van deze rechtsvorm niet eenduidig is,

zoals voor de publiekrechtelijk vormgeven EVA, en niet bij decreet kan worden opgelegd. Bijgevolg zouden de samenwerkingsovereenkomsten minder homogeen zijn dan de beheersovereenkomsten. Het was volgens de ministers dan ook niet aangewezen generieke, minimale bepalingen op te leggen voor de overeenkomsten tussen de Vlaamse regering en de privaatrechtelijk vormgegeven EVA, noch voor de verslaggeving over de uitvoering ervan. Dit zou niet wegnemen dat de respectieve machtigingsdecreten zouden voorzien in de nodige transparantie en politieke controle op de (uitvoering van de) samenwerkingsovereenkomsten, rekening houdend met het statuut en de taakstelling van de privaatrechtelijk vormgegeven EVA. Het voorliggende ontwerpdecreet bevat echter geen bepalingen in die zin.

Ook van een overlegging van de samenwerkingsovereenkomst aan het Vlaams Parlement, vóór de goedkeuring ervan door de Vlaamse regering, is geen sprake.

2 Informatie aan regering en parlement

De Vlaamse regering en het Vlaams Parlement moeten de uitvoering van de overheidstaak door de investeringsmaatschappijen, en eventuele filialen, kunnen opvolgen. Zij dienen er dus voldoende garanties voor te hebben dat ze gepaste en betrouwbare informatie ontvangen. Het kaderdecreet bestuurlijk beleid bevat nauwelijks bepalingen daarover.

De memorie van toelichting stelt bij de artikelen 4 tot en met 6: *Gezien er in dit ontwerp van decreet, conform de richtlijnen aangegeven in de memorie van toelichting bij het kaderdecreet bestuurlijk beleid, uitdrukkelijk is gezegd dat een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap moet worden ingericht en functioneren conform de regels van het imperatief vennootschapsrecht (...).*

De Vlaamse regering verkrijgt, in haar hoedanigheid van aandeelhouder, aldus regelmatig gecertificeerde financiële informatie. Zij heeft echter niet de garantie dat zij daarbuiten ook de gepaste informatie zal ontvangen om de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst door de investeringsmaatschappijen te kunnen beoordelen. Het wetboek van vennootschappen bevat geen bepalingen over de inhoud en certificering van dergelijke informatie. De Vlaamse regering en de investeringsmaatschappijen zullen het tijdstip en de inhoud van deze rapportering wellicht overeenkomen in de samenwerkingsovereenkomst, maar dat is niet zeker. Gelet op het belang van die uitvoeringsinformatie voor de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement is het daarom aangewezen de informatieplicht decretaal te verankeren. Het principe van een verplicht uitvoeringsrapport, het tijdstip van voorlegging ervan en de certificering door een onafhankelijke instantie worden het best opgenomen in het ontwerpdecreet. Het ontwerpdecreet kan voorts opleggen de rapporteringsmodaliteiten te concretiseren in de samenwerkingsovereenkomst.

Artikel 36, §2, van het kaderdecreet bestuurlijk beleid bepaalt dat de Vlaamse regering jaarlijks verslag moet uitbrengen bij het Vlaams Par-

lement over de activiteiten en de rekeningen van de agentschappen. Het kaderdecreet bevat echter geen bepalingen over de timing en inhoud van dergelijke uitvoeringsrapporten. Het voorliggende ontwerpdecreet vult deze lacune evenmin in. Het is aangewezen dat het dit alsnog doet.

3 Deelneming en filialisering

Ter uitvoering van artikel 12 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid moet de Vlaamse regering voorafgaand een machtiging verlenen als het EVA beleidsuitvoerende taken overdraagt aan ondernemingen waarin het participeert of die het heeft opgericht.

In zijn adviezen van 14 mei 2002 en 24 juni 2003 en verwijzend naar de resolutie van 25 juni 1997⁽¹⁾, heeft het Rekenhof erop aangedrongen dat het toevertrouwen van beleidsuitvoerende taken door een EVA aan een derde, steeds wordt gemachtigd door de decreetgever.

Het voorliggende ontwerp van machtigingsdecreet bevat geen nadere modaliteiten voor de filialisering van overheidstaken door het privaatrechtelijk vormgegeven EVA. Het Rekenhof acht het aangewezen de taken die het EVA kan filialisieren, expliciet op te nemen in het ontwerp van machtigingsdecreet of door middel van een afzonderlijke decretale machtiging de overdracht van overheidstaken toe te staan.

Door de integrale opheffing van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen⁽²⁾ vervallen het begrip *gespecialiseerde dochters* en de ermee samenhangende bepalingen, onder meer over de controle van het Rekenhof. Het is dan ook aangewezen in het ontwerpdecreet een regeling op te nemen voor de oprichting van gespecialiseerde dochters door de EVA's en voor de sturing en het toezicht door de regering.

4 Controlebevoegdheid van het Rekenhof

Het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen voorziet in een specifieke regeling voor de controle van het Rekenhof op zowel de investeringsmaatschappijen als hun gespecialiseerde dochters, waarbij de modaliteiten van deze controle werden vastgelegd in een protocol van 21 december 1994 tussen het Vlaams Gewest en het Rekenhof.

¹ Resolutie van 25 juni 1997 betreffende het juridisch kader, het financieel belang en de audit van het controlesysteem van de Vlaamse openbare instellingen, Vlaams Parlement, Stuk 644 (1996-1997), Nr. 1, 23 april 1997, aanbeveling 5.2.

² Artikel 9 van het ontwerpdecreet.

Artikel 9 van het ontwerp van decreet heft het decreet van 13 juli 1994 integraal op, waardoor de decretale basis voor de controle van het Rekenhof op de investeringsmaatschappijen en hun gespecialiseerde dochters vervalst. Aan het ontwerp van decreet moet daarom een bepaling worden toegevoegd die de specifieke controle van het Rekenhof op de investeringsmaatschappijen en hun gespecialiseerde dochters veilig stelt.

5 Aanbevelingen

Het Rekenhof beveelt aan dat het ontwerpdecreet:

- waarborgen bevat dat de opdrachten en taken van de investeringsmaatschappijen worden geconcretiseerd in de samenwerkingsovereenkomst die de regering met die maatschappijen zal sluiten;
- garanties inschrijft en modaliteiten bepaalt voor een tijdige, volledige en betrouwbare rapportering over de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst;
- een regeling bevat voor de oprichting van gespecialiseerde dochters door de EVA's en voor de sturing en het toezicht door de regering;
- de controle van het Rekenhof op de investeringsmaatschappijen en de gespecialiseerde dochters bestendigt.